GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 188. Joi, 27 Augustŭ (8 Septemvre). 1887.

Braşovŭ, 26 Augustŭ 1887.

Amŭ ḍisŭ că arestarea preotului din Sisiescĭ Vasilie Lucaciu, atâtŭ prin împrejurările în carĭ s'a făcutŭ, câtŭ şi prin motivele ce au condusŭ organele justiţiei din Sătmarŭ la constatarea casului de urmărire, a devenitŭ o afacere celebră.

Pentru ca cetitorii noştri sĕ pótă apreţia acésta mai bine, le vomŭ pune sub ochĭ unŭ comunicatŭ fórte caracteristicŭ, ce a datŭ rótă prin foile unguresci. Prin „Egyetértes,“ „Budapesti Hirlap,“ „Szamos“ şi prin „Kolozsvar“ dela 3 Septemvre n. se potŭ ceti sub titlulŭ: „preotulŭ agitatorŭ“ următórele:

„După informaţiunile ce le primimŭ din Sătmarŭ nu s'a mai ivitŭ nimica nou în afacerea Lucaciu. Arestarea lui Vasilie Lucaciu au provocat'o înşişĭ credincioşiĭ lui; s'au aflatŭ adecă câţiva ómenĭ carĭ, urîndu-li-se de continua agitaţiune, au făcutŭ arătare în contra lui. *După cum se aude însĕ, abia se vorŭ puté afla destule dovedĭ în contra lui.* Se mai aude, că cu banĭ şi ameninţărĭ suntŭ hotărîţĭ sĕ facă pe martorĭ a recede dela fasiunile lorŭ. Cu tóte acestea se aştéptă cu fórte mare interesŭ ascultarea martorilorŭ şi peste totŭ se crede, că judelui instructorŭ Borus József, care este de o deosebită destoinicia şi peste mĕsură energicŭ, îi va succede a aduna destule date în contra preotului agitatorŭ. Cu ocasiunea perchisiţiunei domiciliare, judele instructoru a pusŭ mâna pe astfelŭ de date, carĭ aprópe neîndoiosŭ arată, că aci densulŭ are de a face cu o reţea de agitatorĭ bine organisată, *în care Lucaciu este numai unŭ micŭ punctŭ şi mijlocŭ în mâna altora.* Pe temeiulŭ acestorŭ date a fostŭ arestatŭ în Cluşiu Constantinŭ Lucaciu şi se potŭ aştepta eventualŭ şi alte arestărĭ. Instrucţiunea încă e departe de a fi încheiată şi tocmai pentru aceea, ca nu cumva sĕ se pericliteze succesulŭ ei, nu se póte da la lumină mai multŭ nicĭ din datele descoperite până acum“.

Bate la ochĭ contrastulŭ dintre afirmarea acésta din urmă despre datele ce nu s'ar puté comunica şi dintre afirmarea de mai susŭ, că „abia se vorŭ afla dovedĭ de ajunsŭ în contra lui Lucaciu“.

Mai bate la ochĭ în comunicatulŭ de susŭ asigurarea, că urmărirea lui Lucaciu se face pe temeiulŭ denunţiaţiunilorŭ unorŭ „martorĭ“ din mijloculŭ credincioşilorŭ sĕi, şi că despre adevĕrulŭ învinuirilorŭ este în dubiu chiar şi raportorulŭ. Elŭ admite adecă posibilitatea, că „martorii“ acestia vorŭ recede dela mărturisirile lorŭ, adăugendŭ numai ca escusare, că acésta se va puté întémpla décă ei arŭ fi mituiţĭ séu ameninţaţĭ, se 'nţelege din partea amicilorŭ lui Lucaciu.

Bate la ochĭ mai departe lauda ce se aduce în comunicatulŭ din vorbă judelui instructorŭ cu privire la hărnicia şi energia lui, dela care se speréză, că totuşĭ îi va succede de a afla órecarĭ dovedĭ în contra „preotului agitatorŭ,“ laudă prin care se mărturisesce indirectŭ câtŭ de greu este de a aduna asemenĭ dovedĭ.

In fine bate la ochĭ intenţiunea, ce se esprimă în ultimele pasage ale comunicatului, de a estinde urmărirea contra lui Lucaciu şi asupra altora. Acésta ne face sĕ credemŭ, că în lipsa de dovedĭ positive, acusatorii arŭ voì sĕ facă capŭ de acusaţiune din atitudinea generală oposiţiunală a Românilorŭ spre a scóte culpabilĭ pe cei urmăriţĭ.

Acésta reiese şi din espectorările, ce le face guvernamentalulŭ „Kolozsvar“ în acelaşĭ numĕrŭ în care publică comunicatulŭ desŭ memoratŭ. Ne amenință adecă fóia ungurésca din Cluşiu pe toţĭ cu legea, numai câtŭ nu ne spune cu care lege, cu legea libertăţii cetăţenescĭ orĭ cu legea despotismului?

Vomŭ rĕspunde la rĕndulŭ nostru fóiei clujiane, ér deocamdată aşteptămŭ în linişte şi cu fruntea ridicată a consciinţei curate descoperirile *dovedilorŭ*, ce le va scóte la ivélă *energia* judelui instructorŭ din Sătmarŭ în afacerea Lucaciu.

Inmormentarea lui T. Cipariu.

Blaşiu, 5 Septemvre.

Orăşelulŭ nostru e în doliu: flamurĭ negre fâlfâie la ferestrile tuturorŭ institutelorŭ de aicĭ. Piaţa, unde se află locuinţa lui Cipariu, oferă unŭ spectaculŭ de neobicinuită mişcare. Mulţimea pe a cărei faţă se vede întipărită durerea se ingrămădesce, ca sĕ védă rĕmăşiţele aceluia, care a avutŭ de ḍecĭ de anĭ unŭ rolŭ atâtŭ de importantŭ în viéţa nóstră naţională. Sicriulŭ dispare sub mulţimea corónelorŭ ce-lŭ impodobescŭ.

***

La orele 3 remăşiţele mortuare suntŭ transportate la catedrală, unde Escelenţa Sa Metropolitulŭ oficiază asistatŭ de 12 preoţĭ şi doi diaconĭ. Biserica catedrală este aşa de indesuită de publicŭ, încâtŭ junimea studiósă trebue sĕ aştepte pe stradă sfĕrşitulŭ serviciului funebralŭ. După necrologulŭ canonicului I. Raţiu, cortegiu mortuar se pune în mişcare îndreptându-se spre biserica orăşenéscă, în a cărui cimitirŭ s'a pregătitŭ grópa.

***

Cortegiulŭ e precedatŭ de tinerimea studiósă gimnasială în frunte c'unŭ mare steagŭ negru, pe care se află scrisŭ cu litere albe: „Fostului directorŭ în timpŭ de 20 anĭ, mortŭ la 3 Septemve 1887, — Eternă pace!“ Urmeză corulŭ vocalŭ condusŭ de profesorulŭ de ritŭ şi cantŭ N. Ionaşŭ, apoi Preoţimea în ornate bisericescĭ cu Metropolitulŭ. Unŭ studentŭ pórtă o cruce de lemnŭ impodobită cu laurĭ şi acoperită cu vĕlŭ negru. Cosciugulŭ împodobitŭ cu cununile comitetului Associaţiunei, a Corpului didacticŭ, a „Gazetei Transilvaniei“ şi a junimei studiose din Blaşiu e purtatŭ pe umerĭ de 12 profesorĭ dela diferitele institute. Alăturĭ mergŭ studenţĭ purtândŭ celelalte cununĭ. Vinŭ apoi rudele şi notabilităţile, deputaţiunile şi poporulŭ.

***

Intre cei veniţĭ sĕ asiste la înmormêntare vedĕmŭ pe domnii G. Bariţiu, I. Bologa, I. Măcelariŭ, căpit. Stejarŭ, Partenie Cosma, I. Popescu, protop. Rusu, B. P. Hărşianu, şi Dr. Crişanŭ, membrii din comitetulŭ „Associaţiunei române transilvane“; recunóscemŭ şi pe încărunţitulŭ Axente Severŭ, pe Ladislau Vajda din Cluşiu, protopopulŭ N. Solomonŭ din Mureşŭ-Ludoşŭ; Demetriu Moldovanŭ din Sibiiu; protopopulŭ Hossu din Tergulŭ Mureşului; S. Popescu din Sibiiu; I. Lugoşianu protopopŭ din Turda; Absolonŭ Şarlea protop., Sebeşŭ; Ios. Goga preotŭ, Rĕşinarŭ; Romonţianu preotŭ, Onoriu Tilea, Silviu Moldovanŭ din Turda; Dr. Cioranŭ, Sibiiu; Gr. Serbu preotŭ, Teuşĭ; Crucianŭ Mărgineanŭ; G. Bobeşŭ preotŭ, Sibiiu. Tinerimea din Sibiiu e representată prin doi delegaţĭ carĭ au adusŭ şi o cunună cu inscripţiunea: „Celebrului eruditŭ Timoteiu Cipariu, junimea din Sibiiu 5 Sept. 1887.“ Din România suntŭ de faţă profesorulŭ Crainicŭ din Focşanĭ, prof. Iustinŭ Brendușanŭ din Dorohoiu.

***

Inmormêntarea e din cele mai pompóse, din câte s'au vĕḍutŭ vreodată în Blaşiu. Mulţimea de ómenĭ din jurŭ preoţĭ şi poporenĭ d'abia potŭ încăpé în curtea bisericei oraşului. La mormêntŭ se ţinŭ douĕ vorbirĭ. Prof. Germanŭ îşĭ ia rĕmasŭ bunŭ în numele corpului didacticŭ şi d-lŭ G. Bariţŭ ca vechiu amicŭ şi conluptătorŭ îi face lui Cipariu unŭ panegiricŭ adêncŭ mişcătorŭ. In jalea tuturorŭ cosciugulŭ dispare în taina mormêntului.

***

La 7 óre séra pomană în refectoriulŭ seminarialŭ. Suntŭ de faţă peste 80 de persóne.

***

Printre telegramele ce au sositŭ în cursulŭ ḍilei una din Bucurescĭ e semnată de d. Titu Maiorescu şi are urmatorulŭ cuprinsŭ: „Cerŭ voiă a vĕ ruga sĕ esprimaţĭ şi din parte-mĭ adênca durere pentru perderea eminentului şi a celui mai eruditŭ şi patriotŭ Românŭ.“

i.-n.

Discursŭ funebru,

rostitŭ de Rvdss. D-n canonic **Dr. Ioanŭ Raţiu** *la înmormêntarea lui T. Cipariu.*

> Celŭ ce va face şi va învĕţa, mare se va chiema întru împĕrăţia cerurilorŭ.
> Evg. Mat. Cap 5 Vers. 19.

Trişlĭ ascultătorĭ!

Sunetulŭ lugubru alŭ clopotelorŭ, flamurile negre de pe edificiile scolelorŭ şi telegramele din diminéţa ḍilei de 3 Septemvre au anunţatŭ publicului românescŭ din locŭ şi din depărtare, că parcele neîndurate au tăiatŭ firulŭ unei vieţĭ preţióse, au vestitŭ că nu unŭ omŭ de tóte ḍilele, ci unŭ bărbatŭ de marĭ fapte a trecutŭ din timpŭ la eternitate.

Acesta este venerabilulŭ prepositŭ capitularŭ, care în trei Septemvre a. c. la 4 óre de diminéţă în etate de 83 de anĭ şĭ-a terminatŭ cariera cea măréţă şi abundantă de fapte.

Biserica, naţiunea şi sciinţa deplânge astăḍĭ una din cele mai marĭ perderĭ. Că numai aşa ne putemŭ esplica doliulŭ generalŭ ce se manifestéză, la carĭ au alergatŭ cei din locŭ şi mulţĭ din depărtare, parte în persónă parte prin frumóse cununĭ şi telegrame de condolinţă, spre a da ultimele şi meritatele tribute de recunoscinţă şi admiraţiune bărbatului, care în tótă viéţa sa a lucratŭ pentru binele şi luminarea gintei sale.

Nu ajunge timpulŭ, nu-mĭ ajungŭ puterile şi nu este cu putinţă ca ingenii micĭ sĕ pótă cuprinde materii marĭ şi sĕ pótă descrie după meritŭ pe unŭ bărbatŭ atâtŭ de mare, precum a fostŭ reposatulŭ, care unŭ timp îndelungatŭ a luminatŭ în mijloculŭ poporului din care a eşitŭ.

Pentru aceea mĕ voi mărgini a arăta numai trăsurile mai caracteristice, mai marcabile, din viéţa pămêntéscă a reposatului, şi deodată a arunca câteva florĭ de laudă în jurulŭ acestui venerabilŭ sicriu, în care suntŭ ascunse remăşiţele pămêntescĭ a distinsului bărbatŭ Timoteu Cipariu.

Reposatulŭ, precum însuşĭ spune în biografia scrisă cu mâna sa propriă în protocolulŭ capitularŭ, s'a născutŭ la anulŭ 1805 în parochia Pănăḍii, nu departe de acestŭ opidŭ, dintr'o familiă onorabilă, din părinţĭ românĭ gr. cat. cu numele Iacobŭ şi Salomia.

Primele rade de lumină le-a primitŭ tinerulŭ Timoteu în loculŭ sĕu natalŭ, dér spiritulŭ lui era cu multŭ mai mare, dorulŭ lui de lumină cu multŭ mai ferbinte, decâtŭ ca sĕ se pótă indestuli numai cu învĕţătura câştigată dela tatălŭ sĕu; pentru aceea la anulŭ 1814 pentru prima óră s'a arătatŭ junele Cipariu la treptele scólelorŭ din Blaşŭ. Ca cerbu'ŭ ce se doresce la isvórele apelorŭ, ca pasĕrea iubitóre de lumină, ca albina ce alérgă spre câmpurĭ înflorite, aşa a alergatŭ tinerulŭ Timoteu la acestea isvóre de lumină, la acestea scóle clasice.

Aicea a percursŭ elŭ studiile gimnasialĭ, filosofice şi teologige şi atâtŭ în unele câtŭ şi în altele a făcutŭ progrese strălucite.

Cu pacienţă admirabilă şi cu zelŭ inflăcăratŭ a percursŭ calea cea grea a muselorŭ, dela care nu l'a pututŭ abate nicĭ fomea, nicĭ golătatea, nicĭ alte lipse cu care avea a se lupta. Aşa a terminatŭ elŭ tóte cursurile de învĕţămîntŭ şi la anulŭ 1825, sub aplausulŭ profesorilorŭ sĕi, a părăsitŭ băncile scólelorŭ teologice.

După absolvarea studielorŭ filosofice şi teologice, la anulŭ 1825 fŭ denumitŭ ca profesorŭ la gimnasiulŭ din Blaşiu şi deodată cu inceperea prelegerilorŭ sale a începutŭ a lua sborŭ erudiţiunea lui.

Intr'aceea, ca profesorŭ gimn. la anulŭ 1827 s'a ordinatŭ de preotŭ îmbrăţişindŭ celibatulŭ, ca aşa liberŭ de grijile vieţei conjugale sĕ se pótă dedica cu totulŭ studiului, soţulŭ lui nedespărţitŭ în tótă viéţa sa. Spre studiu atâta plăcere avea, încâtŭ adeseorĭ se îndatina a ḍice, că unŭ preotŭ fără sciinţă e totŭ atâtŭ de stricăciosŭ pentru biserică, ca şi unŭ preotŭ fără moralitate.

Barbatŭ versatŭ în toţĭ ramii sciinţelorŭ teologice şi profane, Timoteu Cipariu a făcutŭ în totŭ timpulŭ vieţii sale marĭ serviţii bisericei, şcolei şi naţiunei. De'a anulŭ 1828 încóce pe elŭ ilŭ aflămŭ aplicatŭ, acum ca

profesorŭ de filosofiă, acum ca profesorŭ de teologiă dogmatică, acum ca prefectŭ de studii în seminarŭ și ca asesorŭ consistorialŭ și prefectŭ de tipografiă, acuma ca profesorŭ de limbile orientale și de sânta scriptură, și în acésta, in sf. scriptură, 'i s'au deschisŭ lui toți tesaurii sciințelorŭ.

A lui e meritulŭ de a fi scrisŭ îndreptatŭ și tipăritŭ mai întâiu cu litere străbune cărțile bisericescĭ, precum orologierulŭ, acatistierulŭ, liturgierulŭ și altele asemenea; a lui e meritulŭ de a fi datŭ la lumină mai multe manuale pentru folosulŭ școlelorŭ din Blașiu, ca sĕ nu dicŭ nimica de profundele studii de limbă și de alte scrierĭ scientifice, eșite din pena măiéstră a rĕposatului.

Sciința teologică și profană era concentrată în rĕposatulŭ în modŭ harmonic, ca într'unŭ templu, căcĭ pe lângă tótă vastitatea sciințelorŭ sale profane, Timoteu Cipariu întru nimica nu s'a abătutŭ dela credința bisericei sale, încâtŭ despre dînsulŭ cu dreptŭ cuvêntŭ se póte dice, că cursulŭ l'a împlinitŭ și credința a păditŭ. Pentru aceea preamărescu-te pre tine, o sântă biserică, în alŭ căreĭ sînŭ s'a născutŭ și educatŭ acestŭ fiu pe câtŭ de eruditŭ, pe atâtŭ de credinciosŭ. Fiă, ca sînulŭ tĕu celŭ sântŭ sĕ producă încă mulțĭ asemenĭ fii devotațĭ.

Bărbatŭ îndestratŭ cu cele mai eminente calitățĭ ale spiritului, și cu multifarie cunoscințe, Timoteu Cipariu n'a pututŭ rĕmâné multŭ timpŭ în oficii inferióre, pentru-că deoparte dreptatea, er de alta interesele și binele bisericei pretindea, ca elŭ sĕ fiă promovatŭ la oficiu mai înaltŭ, ceea ce s'a și întêmplatŭ la anulŭ 1842, alegêndu-se de Canonicŭ în Capitululŭ acestei bisericĭ catedrale. Dér unŭ bărbatŭ decoratŭ cu tóte sciințele teologice și profane, ca T. Cipariu, n'a pututŭ rĕmâné numai pre lângă simplulŭ oficiu de Canonicŭ. Binele publicŭ pretindea, ca luĭ sĕ i-se concrédă și alte oficii importante, pentru că importantŭ era și elŭ. In elŭ s'a împlinitŭ disa s. scripturĭ: servŭ bunŭ și credinciosŭ, peste puține ai fostŭ pusŭ, peste multe te voiu pune".

Intre alte multe oficii luĭ i s'a concreditŭ însemnatulŭ oficiu de directorŭ la gimnasiulŭ din Blașiu, care oficiu l'a purtatŭ 21 de anĭ, dela anulŭ 1854—1875. Pre acelŭ timpŭ literatulŭ T. Cipariu, prin scrutările și feluritele luĭ scrierĭ a seceratŭ cele mai strălucite victorii pe câmpulŭ literaturei române. Eruditulŭ directorŭ T. Cipariu a lucratŭ cu așa efectŭ încâtŭ elŭ nu numai în studențĭ, ce s'au perondatŭ în decursŭ de 21 anĭ, ci și în profesorĭ a imprimatŭ adêncŭ caracterulŭ principielorŭ sale de limbă. Atare efectŭ nu putea sĕ producă altulŭ, decâtŭ T. Cipariu, care era pe depiinŭ convinsŭ despre soliditatea principiilorŭ sale. Și e mirare, că efectulŭ produsŭ de elŭ duréză și astădĭ. Pentru aceea cu totŭ dreptulŭ sĕ-lŭ lăudăm, căcĭ a făcutŭ minunii în viéța sa. Și nu voiu greși décă voiu adauge, că T. Cipariu în împrejurările grele ale directoratului sĕu a fostŭ columna cea mai tare a școlei din Blașiu.

Eramŭ însĕ sĕ uitŭ a spune, că activitatea lui nu s'a mărginitŭ numai în giurulŭ bisericei sĕu școlei, ci s'a estinsŭ și mai departe.

Pe lângă tóte ocupațiunile sale cele multe ce le avea ca directorŭ, profesorŭ, canonicŭ, prefectŭ de tipografiă și altele, elŭ avea timpŭ destulŭ de a se ocupa și cu scrierĭ de mare valóre.

Bărbatulŭ îndestratŭ cu inimă curatŭ română și cu formidabile arme de ale sciinței, Timoteu Cipariu, nu a pututŭ rĕmâné indiferentŭ față de nedreptele acusărĭ și atacurĭ îndreptate din partea altora în contra naționalitățeĭ române, ci ca unŭ apologetŭ din timpurile cele vechi ale creștinismului, prin scrierĭ profunde istorico-critice a înfrântŭ argumentele contrarie; érŭ ca diaristŭ demnŭ de tótă stima, în „Organulŭ Luminărei" publicatŭ pe la anulŭ 1847/48 alăturea cu Bărnuțŭ, Pumnulŭ, Mureșianu, Laurianu și Maiorescu, carĭ mai nainte decâtŭ elŭ s'au dusŭ în patria ceréscă, a luatŭ parte activă la măreța operă a deșteptărei naționale.

De aceea cu totŭ dreptulŭ, că elŭ a făcutŭ și a învĕțatŭ și pentru aceea mare se va chema. Din asta causă și societățile literare române și cele străine totdeuna l'au onoratŭ punêndu-lŭ între președinții și membrii sĕi.

Și prin ce s'a făcutŭ repausatulŭ mare? de sigurŭ că nu prin nobilitatea nascerei, nu prin lingușire, nu prin avere, nu prin oficii înalte, ci prin abnegare de sine, prin diligență continuă, prin caracterŭ solidŭ, prin folosirea timpului și întrebuințarea talentului datŭ de Dumnedeu.

Ca operariu în viia domnului, ca preotŭ, cine nu scie câtŭ de acuratŭ era elŭ întru împlinirea funcțiunilorŭ bisericescĭ.

Ca canonicŭ, ca asesorŭ consistorialŭ, ca vicarŭ generalŭ și capitularŭ, ca președinte la forurile matrimonialĭ și în urmă ca prepositŭ capitularŭ, elŭ totdeuna a premersŭ cu claritatea judecății, cu pĕtrunderea obiectului și cu iubirea de dreptate. Ér față de superiorii sub carĭ a funcționatŭ reposatulŭ totŭ-deauna s'a purtatŭ cu modestiă, umilință și supunere. Superbia, vițiulŭ multorŭ erudițĭ, în inima lui nobilă prin virtuțĭ nicĭodată nu s'a pututŭ incuiba. In urmă repausatulŭ prin graiulŭ meu dă simțĕmintelorŭ sale espresiune de adêncă mulțămită, venerațiune și recunoscința Escel. Sale prea demnului Metropolitŭ, pentru că s'a înduratŭ a-i conduce în persónă ceremonia funebrală, rugându-lŭ sĕ binevoiéscă a-i da și binecuvêntarea și deslegarea archierescă; deodată mulțămesce capitularilorŭ, colegilorŭ sĕi vechĭ și noi, membrilorŭ ilustri venițĭ din depărtare, profesorilorŭ, tinerimei studióse, celorŭ mai de apròpe ai sĕi, precum și poporului pentru omagiulŭ ce 'l'au adusŭ în acestŭ momentŭ de eternă despărțire. Aminŭ.

Adunarea generală a Associațiunei.

Sibiiu, în 19 Augustŭ 1887.

(Fine.)

Mare fu numĕrulŭ celorŭ carĭ convenirĕ la banchetulŭ datŭ la 2 óre p. m. în pavilionulŭ din grădina „Hermann." In numĕrŭ cam de 200 de persóne, între carĭ aprocsimativŭ a treia parte o formau damele, compusŭ mai multŭ din Sibienĭ, óspeții ocupară cele trei mese marĭ, frumosŭ aranjate în numitulŭ pavilionŭ, care într'adevĕrŭ avea de astă dată mai multŭ caracterulŭ unui prândŭ comunŭ de cunoscință. Credŭ că nu greșescŭ cândŭ dicŭ că serviciulŭ și aranjamentulŭ au fostŭ destulŭ de corĕspundĕtóre și fiecare a pututŭ fi mulțămitŭ atâtŭ cu promptitudinea serviciului câtŭ și cu ceea ce s'a servitŭ. — Acésta s'a pututŭ constata și din dispoziția bună și veselia ce domnea la mese. Incepură toastele. Primulŭ ilŭ ținŭ vicepreședintele Asociațiunii, d-lŭ I. Bologa, pentru Maiestatea Sa Impĕratulŭ și casa imperială, care fu întêmpinatŭ cu strigăte de „sĕ trăéscă."

Sculându-se apoi d-lŭ Dr. I. Rațiu toastă pentru Președintele Asociațiunii, comitetulŭ ei și în genere pentru toțĭ factorii sprijinitorĭ și promovĕtorĭ ai intereselorŭ ei. Vii strigăte de „sĕ trăéscă" urmară după acestŭ toastŭ. D-lŭ G. Barițiu toastă pentru femeia română, ceea ce avŭ unŭ efectŭ destulŭ de bunŭ, pentru-că atinse unulŭ din punctele cele mai însemnate, adecă cultura femeii. D-lŭ V. Babeșŭ toastă după aceea amintindŭ ospitalitatea orașului și poporațiunea Sibiană, pentru primarulŭ orașului, la care rĕspunse d-lŭ primarŭ Hochmeister în terminĭ fórte căldurošĭ și amicabilĭ, dorindŭ prosperare și succese strălucite Asociațiunei nóstre cu menire atâtŭ de măreță.

Cu mare însuflețire a fostŭ primitŭ discursulŭ d-lui Dr. A. Mureșianu, care ridică unŭ păharŭ pentru junimea română, fala națiunii și speranța ei în viitorŭ! La cererea mai multora luă cuvêntulŭ d-lŭ advocatŭ I. Popa („Caliculŭ"), care prin modulŭ sĕu de vorbire humoristicŭ ne-a procuratŭ câte-va momente fórte plăcute. S'a mai toastatŭ apoi: pentru clerulŭ românŭ dl. I. Barițiu; pentru poporŭ, talpa țĕrii, d-lŭ I. Ghibu; pentru reuniunea femeilorŭ române din Sibiiu; d-lŭ A. Cosma; pentru înțelegerea și conlucrarea solidară a tinerilorŭ cu bĕtrânii, d-lŭ A. Vlaicu, și pentru membrii Asociațiunii d-lŭ I. Hannia, și în specială pentru membrulŭ ei fundatorŭ presentŭ d-lŭ N. Racoviță, la care acestŭ domnŭ rĕspunde urândŭ Asociațiunei prosperare. S'ar fi mai continuatŭ toastele, căcĭ era bună disposiția, décă președintele comitetului aranjatorŭ nu avea nepotrivita ideă de a interveni pentru câteva dame carĭ voiau sĕ se depărteze, vrêndŭ a le conduce în sunetulŭ unui marșŭ, care marșŭ făcu unŭ sfêrșitŭ involuntarŭ petrecerii dela banchetŭ.

Astfelŭ decurse banchetulŭ, la care nu lipsi nicĭ musica, și se termină cam pe la 5½ óre p. m.

Séra la 8½ óre se dete „balulŭ Asociațiunii" în sala dela „Impĕratulŭ Romanilorŭ." Publiculŭ n'a fostŭ tocmai numerosŭ la acestŭ balŭ; era obositŭ póte de petrecerile anteriore. Au fostŭ însĕ dreptŭ compensare representate clasele cele mai de frunte ale societății, cu deosebire sibiene. Cu deosebire damele române formau podóba acestei serate. Nu lipsia nicĭ eleganța, nicĭ chiar luxulŭ în toaletele damelorŭ. Mai bine însĕ le ședea costumulŭ naționalŭ și nu'mĭ potŭ închipuĭ o îmbrăcăminte mai drăgălașă, mai atrăgĕtóre și mai fermecătóre ca acésta. Regretŭ că nu potŭ înșira aicĭ pe tóte câte au apărutŭ în costumŭ naționalŭ. Voiu aminti numai pe d-șórele Iuga, Secula și pe dómnele Iechimŭ, Rusu, Popŭ, etc.

In generalŭ balulŭ n'a fostŭ așa de animatŭ, cum s'ar fi așteptatŭ. Cu tóte aceste, s'a dansatŭ destulŭ. Joculŭ s'a începutŭ cu „Hora." S'a dansatŭ și »Romana«, acestŭ jocŭ eleganŭ naționalŭ, dér cu pause neesacte din partea musicei și cu încurcăturĭ nepotrivite din partea dansatorilorŭ, carĭ arŭ trebui sĕ aibă ambițiunea de a esecuta corectŭ acestŭ jocŭ naționalŭ. După pausă s'a dansatŭ și »Ardeleana."

Cu balulŭ se încheiă programulŭ festivităților și cei mai mulțĭ dintre óspeții strĕnșĭ își luară rĕmasŭ bunŭ dela Sibiiu. Pentru cei carĭ au mai rĕmasŭ, aranjară Marțĭ după amedĭ frații Sibienĭ o escursiune la „Dumbravă", o pădure fórte frumósă în apropiere. Aci pe la 5 óre p. m. se înscenă, după mai multe jocurĭ sociale, o petrecere cu dansŭ, la care tinerimea luă parte cu multă animație. Se dansă atâtŭ într'unŭ pavilionŭ, câtŭ și sub cerulŭ liberŭ, până séra târdiu, ér familiile se aședară împreună cu cunoscuții la mese întinse și bine garnisite, unde își petrecură în bună disposiție. Mare hazŭ a fă-

---

FOILETONU.

(46)

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVI.

Cei Doi Foscari.

Tóte o sĕrbătoreau, însĕ tóte băgară de sémă, că Veneția era fórte schimbată. Fiica Adriaticei nu mai era fata pe care o cunoscuseră odată așa de sburdalnică, așa de veselă, așa de fericită — o adevĕrată radă de sóre, după cum i se dicea — cum fusese în schitulŭ Fetelorŭ Nobile. In loculŭ risului argentiu, care rĕsuna atâta vreme între didurile schitului, acum abia i se dărea umbra unui zimbetŭ pe buze; ochii sĕi frumoșĭ, albaștri ca unŭ cerŭ de primăvéră, luaseră fața unei marĭ adêncĭ pe o vreme furtunósă.

— Aidemŭ în grădină sĕ visitămŭ tóte floricelele frumóse pe carĭ îțĭ plăcea sĕ le cultivĭ chiar cu mânile tale! ti dise cea mai intimă din fostele-i prietene.

Insĕ Veneția făcu unŭ semnŭ din capŭ cum că nu vré, și luândŭ mâna stariței i dise:

— Maică, am sĕ solicitŭ o grație dela d-ta.

— Ce voeștĭ, copila mea? o întrebă sânta femee.

— Așĭ vré sĕ dobândescŭ dela d-ta, scumpă maică, autorisarea ca sĕ mĕ ducŭ singură sĕ mĕ închinŭ în paraclisulŭ schitului.

Bine înțelesŭ, i se dete voiă. Insĕ Veneția întârdiă așa de multŭ în paraclisŭ, încâtŭ călugărițele începură sĕ se îngrijască. Se trimiseră două surorĭ ca sĕ vadă ce face și ele o găsiră întinsă leșinată.

— Trebue sĕ plecŭ numai decâtŭ! fură vorbele pe carĭ le rosti îndată ce deschise ochii.

— Dér ce ai, copila mea? o întrebă starița.

— O, scumpă maică, am vĕdutŭ adineaorĭ cum a cădutŭ trăsnetulŭ pe casa lui Foscari și cum s'a surpatŭ. Lasă mĕ sĕ mĕ întorcŭ mai iute lângă domnulŭ meu, lângă prințulŭ și părintele meu! dise Veneția începêndŭ sĕ plângă.

— Du-te, copila mea! dise starița fără sĕ se mire de vorbele ciudate pe carĭ le rostise Veneția.

Halucinațiile, carĭ erau consecința misticismului, erau în gustulŭ epocei — décă nu făceau cumva o ireverență ca s'o spunemŭ.

Religia era p'atuncĭ marea poesiă a lumii. In mijloculŭ crimelorŭ publice și a crimelorŭ private, alŭ cărorŭ teatru a fostŭ secolulŭ alŭ XV-lea, sufletele duióse găseau scăpare în rugăciune. In exaltarea evlaviei lorŭ aveau atuncĭ arătărĭ, vedenii despre viitorŭ și — fenomenŭ pe care nu'lŭ pricepŭ — găseau adesea orĭ întâlneau dreptŭ.

Veneția plecă îngrabă și sosi numai în câteva césurĭ.

Când s'apropiă de Piazzetta, fiica Adriaticei băgă de sémă că acolo era mișcare mare. Pilcurĭ numeróse se vedeau dela Baptisteriu, pe Piazzetta și pe cheiulŭ dei Schiavoni, până la Arsenal. Negreșitŭ că în Veneția se petrecea acum ceva ciudatŭ. Adevĕrulŭ e că fiăcare își arăta corabia de căpetenia care negreșitŭ că se'ntorcea din vre o espediția și care se silea sĕ scobóre canalulŭ Orfano pentru ca sĕ profite de umflarea mării și sĕ abordeze la cheu.

»Dér de unde venea corabia cea mare?«.

— „Din ce expediția?".

— »Cine era pe bordŭ?".

La întrebările acestea Veneția audi că corabia aceea aducea din exilŭ pe Jacopo Foscari, care fusese rechematŭ de Senatŭ.

Fiica Adriaticei simțĭ o bucuriă nebună când audi acésta. Va sĕ dică, ea se înșelase în prevederile sale, casa Foscari nu era amerințată de ruină după cum credușe ea!

— Astfelŭ se gândea Veneția pe când trecea Piazzetta, pentru ca sĕ se ducă la palatulŭ ducalŭ. Cum sosi, alergă în apartamentele particulare ale dogelui. Insĕ în locŭ sĕ găsescă pe bĕtrânŭ bucurosŭ că i s'a întorsŭ copilulŭ din exilŭ, Veneției i se păru că bĕtrânulŭ doge era și mai desperatŭ decâtŭ când ilŭ părăsise.

— In sfirșitŭ nu s'a întorsŭ Jacob, copilulŭ d-tale iubitŭ, din exilŭ? Nu l'a chematŭ în sfirșitŭ Senatulŭ înapoi? ilŭ întrebă ea.

— Ba da, Senatulŭ l'a chematŭ înapoi... este adevĕratŭ... pentru ca sĕ lŭ judece încă odată și negreșitŭ pentru ca sĕ-lŭ chinuiéscă încă odată. Insĕ de astădată, celŭ puținŭ, Senatulŭ n'are sĕ mĕ aibă complice. Am sĕ refuzŭ, fiindŭ că nu vreau sĕ fiu pentru a doua óră călăulŭ copilului meu din urmă, — rĕspunse dogele cu nespusă amărăciune.

Dogele tocmai disese vorbele acestea când intră unŭ ofițerŭ trimisŭ de Consiliulŭ celorŭ dece.

— Ce vréi cu mine? dise dogele încruntândŭ sprincenele.

— Alteță! rĕspunse ofițerulŭ salutândŭ până josŭ, — Consiliulŭ celorŭ dece presintă omagiele sale prea marelui, prea puternicului doge alŭ Veneției. .

— Trecĭ peste astea și spune ce vreai dela mine Consiliulŭ celorŭ dece? dise Foscari tăindu-i vorba.

— Alteță serenisimă, Consiliulŭ așteptă în localulŭ

cută în Dumbravă »Musica Caliculuî“ compusă din 4 inşî: unŭ conducĕtorŭ orbŭ cu fluerulŭ, doi violinişti şi unulŭ cu violoncello. Orbulŭ cântă cu fluerulŭ de minune şi numai cântece române din tóte ţinuturile. Caracteristică era şi uniforma musicanţilorŭ cu insemnele „Caliculuî“. Séra târḑiu se încheiă şi acéstă ultimă petrecere şi pe unŭ timpŭ fórte plăcutŭ ne întorserămŭ spre casă.

Remâne acum sĕ ne dămŭ sémă despre resultatele obţinute în generalŭ la acéstă adunare. In acéstă privinţă, trebue sĕ constatămŭ următórele, parte prin esperiinţă propriă, parte în urma consultării cu alţii.

Adunarea acésta generală a fostŭ slabŭ cercetată, ceea ce pe lângă alte piedecî admisibile dovedesce şi óre-care lipsă de interesŭ faţă de acéstă nobilă Institutiune culturală. Mĕ îngrijesce împrejurarea, că ne-amŭ deprinsŭ la adunările generale a pune prea multŭ pondŭ pe festivităţî şi prea puţinŭ pe lucrarea spirituală, ceea ce se póte constata mai alesŭ din disproporţia între numĕrulŭ celorŭ ce visiteză adunările şi a celorŭ ce iau parte la petrecerî. Puţinî chiar dintre inteligenţa română sibiană au participatŭ la şedinţe, ceea ce trebue sĕ constatŭ cu mare pĕrere de rĕu.

Tinerimea română nu desvóltă interesulŭ ce ar trebuî sĕ-lŭ desvólte în genere pe terenulŭ culturalŭ şi acésta ar fi a se atribui lipsei de lucrare comună a tinerilorŭ cu bĕtrânii şi a iniţiării celorŭ mai tinerî în acéstă lucrare comună atâtŭ de necesară. In casulŭ contrarŭ amŭ fi vĕḑutŭ mai multă emulaţiune în lucrarea literară şi la acéstă adunare.

Este timpulŭ supremŭ ca cu toţii sĕ ne punemŭ pe lucru, décă voimŭ sĕ ne vedemŭ lucrarea nóstră culturală încoronată de succesŭ! — Referitorŭ la festivităţî observŭ că: ele în generalŭ au reuşitŭ bine aşa încâtŭ publiculŭ a fostŭ mulţămitŭ, dér primirea óspeţilorŭ din partea publicului sibianŭ, în urma pĕrerilorŭ esprimate din mai multe părţî, lăsa ceva de doritŭ.

Incheiu raportulŭ meu în speranţă, că binevoitorulŭ cetitorŭ nu va lua în nume de rĕu nicî una din observările mele, carî n'au altŭ scopŭ decâtŭ a atrage atenţiunea asupra unorŭ scăderî, carî mai multŭ séu mai puţinŭ esistă şi trebuescŭ delăturate. V—u.

SCIRILE ḐILEI.

Rĕsboiulŭ Cehilorŭ contra făinii unguresci se continuă cu furiă. Din Brünn se comunică, că representanţa comunală din Trebitsch în Moravia a hotărîtŭ, ca pentru fiecare sacŭ de făină, meiu orî grişŭ de provenienţă ungurésca se ia 1 fl. dare de consumŭ, şi totŭ atâta pentru fiecare porcŭ importatŭ din Ungaria şi vêndutŭ în Trebitsch. Reuniunea ţĕranilorŭ cehî a publicatŭ unŭ apelŭ, în care invită şi pe celelalte comune a face acelaşî lucru.

—x—

Esportulŭ de cai din Bosnia şi Erţegovina se permite în aceleaşî condiţiunî ca şi din monarchia austro-ungară, şi anume prin următórele oficii vamale: Zvornik, Vardiste (lângă Visegradŭ) şi Cajnica. In aceste oficii vorŭ fi instituite comisiunî, care au sĕ visiteze şi sĕ însemneze, pentru a ţiné în evidenţă, numĕrulŭ şi calitatea cailorŭ ce esportă.

—x—

Unŭ incendiu mare a isbucnitŭ în Vesprimŭ, din Ungaria, în ḑiua de 24 Augustŭ v. Până séra au arsŭ 200 de case Mai mulţî ómenî au peritŭ în flăcărî.

—x—

Pentru publiculŭ, care voiesce sĕ facă escursiune la Braşovŭ şi de aci la Sinaia, biuroulŭ din Braşovŭ alŭ căilorŭ ferate ungare a întocmitŭ pentru ḑiua de 9 Septemvre n. unŭ trenŭ separatŭ, pentru care se dau bilete de ducere şi întórcere, cu preţurî scăḑute, valabile pentru Braşovŭ pe 14 ḑile, din următórele staţiunî: Augustinŭ, Apahida, Elisabetopole, Oradea-mare, Sibiiu, Homorodŭ-Cohalmŭ, Alba-Iulia, Cluşiu, Tergulŭ-Mureşului, Mediaşŭ, Sighişóra, Turda! In preţurile biletelorŭ până la Braşovŭ şi îndĕrĕtŭ se cuprinde şi complecta alimentare şi încvartirare pentru ḑiua de 9 Septemvre, amĕsuratŭ programului. In Braşovŭ sosesce trenulŭ la 10 Septemvre diminéţa, unde călĕtorii vorŭ fi încvartiraţî în hotelulŭ de primulŭ rangŭ, apoi se va visita oraşulŭ, se va da concertŭ cu organele în catedrala ev. prânḑulŭ va fi comunŭ în sala hotelului Nr. 1, se va face escursiune pe Têmpa orî în împrejurimile Braşovului, séra va fi cină comună şi concertŭ alŭ capelei orăşenescî în sala hotelului Nr. 1. Inscrierile pentru acéstă escursiune la Braşovŭ se facŭ în biurourile de bilete de drumŭ în Oradea-mare, Cluşiu şi Braşovŭ, precum şi în staţiunile susŭ-amintite. La 11 Septemvre se face escursiunea la Sinaia, unde vorŭ fi festivităţî: serviciu festivŭ solenelŭ în biserica mănăstirei, iluminarea electrică a castelului regalŭ, care e splendidŭ situatŭ, focŭ de artificii, festivitate în tabĕră etc. etc. Se scie că în acéstă ḑi 28 Augustŭ (10 Septemvre) e aniversarea luărei Griviţei. Pentru călĕtoria la Sinaia e necesarŭ unŭ certificatŭ de drumŭ orî unŭ biletŭ de legitimare. Totodată se aduce la cunoscinţă, că se primescŭ înscrierî pentru prânḑirea la Sinaia, la biroulŭ orăşenescŭ din Braşovŭ alŭ căilorŭ ferate ungare. Preţulŭ unui prânḑŭ este fl. 2. 5 cr. séu 1. 45 de persónă. In ambele preţurî se află deja socotitŭ vinŭ, pâne şi cafea négră.

—x—

In grădina dela restauraţiunea Nr. 5 din Braşovulŭ vechiu va cânta de astă séră, Mercurî, încolo în fiecare séră musica naţională din Bucurescî.

Societatea maghiară.

Noulŭ rectorŭ alŭ universităţii din Pesta, Dr. Ioanŭ Hunfalvy, în vorbirea sa, prin care luă rectoratulŭ în mânile sale, ḑise despre „Societatea şi Universitatea« maghiară următórele adevĕrurî:

„Adî s'a întinsŭ luxulŭ şi grandomania. Se aducŭ rugăciunî viţelului de aurŭ şi anumite cercurî ale societăţii s'au cufundatŭ cu totulŭ în materialismŭ. Prosperéză şarlatania, ómenii se dau jocului de cărţî, îşî însuşescŭ averea altorŭ ómenî, defraudéză şi înşélă, şi caută apoi a-şî restabili onórea lorŭ prin duelŭ orî pregătescŭ vieţii lorŭ unŭ sfêrşitŭ violentŭ. Tóte acestea suntŭ semne neamăgitóre de degenerare, de decădinţă a moravurilorŭ. Marea greşélă a societăţii de adî este, că nu scie aprecia munca onestă. Suntŭ ómenî, carî se ruşinéză de lucru, dér pentru aceea suntŭ capabilî de cea mai înjositóre acţiune. Aceia, carî prin nascere orî printr'o altă întêmplare norocósă ajungŭ în posesiunea unorŭ bunurî pămêntescî şi carî prin urmare potŭ duce o vieţă fără grijî, privescŭ în josŭ cu dispreţŭ orî cu o condescendenţă ofensătóre la aceia, carî îşî câştigă mijlócele de esistenţă în sudórea feţii lorŭ. Aşa li se întêmplă acelora, carî se ocupă cu lucru materialŭ, şi încă şi mai puţinŭ e apreţiată lucrarea spirituală. Décă acei domnî nu cruţă nicăirî, o facŭ acésta faţă cu gustările spirituale. Stricarea vieţii sociale însĕ are încă o altă causă decâtŭ neapreţiarea lucrului, este lipsa de simţĕmêntulŭ seriosŭ de datoriă. Şi décă întrebî, cum vine vorbitorulŭ ca sĕ ridice tóte împutările acestea contra societăţii tocmai din acestŭ incidentŭ şi la acestŭ locŭ, atuncî rĕspunde, că de aceea o face, fiindŭ că e convinsŭ, că patria numai atuncî póte înflori şi prospera, décă societatea se va transforma radicalŭ. Şi acéstă regenerare a vieţii sociale trebue sĕ pornéscă dela universitate, în care se cultivă şi se educă aceia, carî suntŭ chemaţî a lua asupră-le odată ca elementŭ cultŭ rolulŭ de conducĕtorî. Dér basa acestei regenerărî trebue sĕ formeze conceptulŭ idealŭ alŭ vieţii. Acestei idei trebue în prima liniă sĕ-i aducă omagie universitatea, care cu deosebire trebue sĕ fiă unŭ templu alŭ cultului a totŭ ce e adevĕratŭ, bunŭ şi frumosŭ, de unde trebue isgoniţî toţî hoţii şi precupeţii. Numai aşa se póte spera regenerarea societăţii.«

La acestea observă fórte corectŭ „Sieb. Deutsch. Tgbltt.«: „Celŭ care cunósce viéţa studenţilorŭ la scólele înalte unguresci, de sigurŭ că nu va spera de acolo „regenerarea societăţii.«

Cestiunea bulgară.

Asupra stărei în care se află cestiunea bulgară, o telegramă din Constantinopolŭ comunică următórele:

Pórta a propusŭ Germaniei sĕ fiă mijlocitóre pe lângă Englitera, Austria şi Italia pentru a obţiné asentimentulŭ lorŭ la propunerea ruséscă privitóre la generalulŭ Ehrnroth Pórta a adăugatŭ că, când tóte puterile vorŭ fi de acordŭ, ea va lucra în înţelegere cu ele pentru a regula într'unŭ chipŭ pacînicŭ cestiunea.

Germania n'a rĕspunsŭ încă; dér după informaţiunî sigure, Germania va accepta propunerea de mijlocire pentru că ea a luat-o înaintea cererei Porţei. Germania a începutŭ sondândŭ pe Austria, care a refusatŭ sĕ adereze la propunerea rusescă pentru că trimiterea unui comisarŭ rusŭ în Bulgaria, întêmpinândŭ opunerea Bulgarilorŭ, arŭ provoca complicaţiunî exteriόre.

Cercurile otomane asigură, că Germania n'a pututŭ sĕ obţină o apropiere cu Rusia decâtŭ prin mijloculŭ admiterei Franciei în acéstă înţelegere; în urma acestora se aşteptă în curêndŭ o acţiune comună diplomatică a Franciei, Rusiei şi Germaniei pentru regularea cestiunei bulgare.

In privinţa refusului Austro-Ungariei d'a accepta propunerea rusécă, o telegramă din Viena dă amĕruntele următóre:

Germania a făcutŭ demersulŭ pentru ca Austria sĕ adereze la propunerea rusécă. D. de Kalnoky a rĕspunsŭ, că opunerea Bulgarilorŭ la trimiterea comisarului rusŭ ar provoca de sigurŭ unŭ conflictŭ ce arŭ tîrî pe Ruşî la o acţiune militară, că acésta s'arŭ întinde în afară, şi prin urmare pentru tóte acestea Austria refusă sĕ adereze la propunerea rusécă. D. de Kalnoky crede că trebue sĕ urmeze o politică de reservă şi a se continua încercarea cu prinţulŭ de Coburg.

Englitera şi Italia arŭ pĕrea dispuse sĕ accepte trimiterea unui regentŭ în Bulgaria dér altulŭ decâtŭ Rusŭ séu Turcŭ.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

NEUTRA, 7 Septemvre. — Regele visită pe episcopulŭ Roskovanyi, biblioteca şi mănăstirea de călugĕriţe.

SOFIA, 7 Septemvre. — Consiliulŭ de miniştri a hotărîtŭ sĕ ridice poimâne starea de asediu.

Comisiunea sêrbo-bulgară pentru încheiarea convenţiunei privitóre la joncţiunea căilorŭ ferate a ţinutŭ adî prima şedinţă.

Maiorulŭ Bobev a plecatŭ la Budapesta ca sĕ cumpere cai pentru armată.

BERLINŬ, 7 Septemvre. — „Nordd. Allg. Zeitung“ desminte scirea despre întâlnirea Impĕratului germanŭ cu Ţarulŭ rusescŭ.

ROMA, 7 Septemvre. — Pe şesulŭ Rubiera lângă Modena a ţinutŭ Regele o revistă din cele mai măreţe, la care au asistatŭ Prinţulŭ de corónă Amadeu, Regina şi vr'o 60,000 privitorî.

BRUCK, 7 Septemvre. — Cassa regimentului 89 a fostŭ deschisă de pungaşî jefuindŭ 8000 fl.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

obicînuitŭ alŭ şedinţelorŭ sale, buna plăcere a Alteţei Vóstre ca sĕ binevoiţî sĕ-lŭ presidaţî! ḑise ofiţerulŭ.

— Refusŭ! Du-te şi spune asta celorŭ carî te-au trimisŭ! ḑise Foscari.

Insĕ ofiţerulŭ nu se mişcă, rĕmase în piciόre nemişcatŭ şi mutŭ în faţa dogelui.

— Nu m'ai auḑitŭ? ilŭ întrebă Foscari.

— Alteţă serenisimă, binevoesce a lua în sémă că nu potŭ sĕ transmitŭ Consiliului supremŭ unŭ rĕspunsŭ care ar compromite nu numai umila mea persónă dér chiar p'a suveranului meu! rĕspunse ofiţerulŭ puindŭ unŭ genunche în pămêntŭ

— O stăpâne, prinţe, tată! omulŭ acesta are dreptate. Aibî cnragiulŭ sĕ te presinţî în persónă în faţa Consiliului şi să-i expui cuvintele car te silescŭ sĕ declinî de astădată onórea d'alŭ presida. Consiliulŭ este compusŭ din ómenî.... ḑise şi Veneţia aruncându-se la picióre dogelui.

— Vréi sĕ ḑicî din tig i!.... ḑise Foscari tăindu-i vorba.

— Vrĕu sĕ credŭ că suntŭ ómenî, carî nu vorŭ avea barbaria sĕ rĕspingă drépta ta rugăciune! ḑise Veneţia.

— Fiă! sĕ deşertŭ şi paharulŭ acesta de amărăciune! ḑise Foscari puindu-şî pe capŭ boneta, emblema demnităţii sale.

Când se presintă dogele în sala Consiliului, unde-lŭ aşteptau cei ḑece, fu primitŭ cu aceleaşî formule de respectŭ falsŭ ca de obiceiu Cu unŭ gestŭ ilŭ invită pe Consiliu sĕ şedă.

— Escelenţe — ḑise elŭ pe urmă, — am venitŭ sĕ vĕ rogŭ, sĕ nu impuneţî unui bĕtrânŭ de optḑecî de anî o datoriă care este mai pre susŭ de puterile sale. Sperŭ că veţî binevoi, după cum aţî făcutŭ la ultimulŭ interogatoriu alŭ lui Martinengo, sĕ alegeţî p'unŭ altulŭ în loculŭ meu ca sĕ presideze Consiliulŭ în timpulŭ durerόselorŭ desbaterî carî se vorŭ începe.

— Senatulŭ a şi deliberatŭ în privinţa acésta şi a respinsŭ mai dinainte cererea dogelui! rĕspunse numai decâtŭ senatorulŭ Loredano.

— Atuncî, am onórea sĕ depunŭ pe masa Consiliului demisia mea de doge alŭ Serenisimei Republicî, pe care d-vóstră aţî mai refusat'o în douĕ rêndurî! ḑise Francesco Foscari.

— Şi o refusămŭ pentru a treia óră! D-ta nu ai dreptulŭ sĕ te desărcinezî fără învoirea Senatului.

— Atuncî dér ce cereţî dela mine?

— Sĕ presideḑî Consiliulŭ, care s'a strînsŭ ca tribunalŭ pentru ca sĕ judece pe Iacobŭ Foscari, acusatŭ de crimă de înaltă trădare şi de complotŭ împotriva siguranţei Statului.

Dogele ridică ochii la cerŭ:

— Dumneḑeule! ilŭ audî, şi suferî astfelŭ de lucru!

Pe urmă lăsă capulŭ în josŭ şi îngână cătră Consiliu:

— Fiă! voiu împlini şi sarcina acésta durerósă! Domnilorŭ, şedinţa este deschisă!

Iacobŭ fu îndată adusŭ în faţa Consiliului. Era fórte galbenŭ. Cu tóte acestea i se vedea o umbră de zîmbetŭ pe buze. Cum ḑări pe tatălŭ sĕu se opri cu mâna stângă pe inimă pe când cu drépta trimitea o sărutare bĕtrânului doge.

Dogele lăsă ochii în josŭ ca sĕ ascundă o lacrimă care-i picá din pleope. Iacobŭ salută apoi pe membrii Consiliului şi ḑise:

— Escelenţe, mai nainte de tóte vĕ mulţămescŭ că mi-aţî procuratŭ ocasia sĕ respirŭ pentru cea din urmă óră aerulŭ multŭ iubitei mele Veneţii.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Septemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 50	Bonurĭ croato-slavone	104 75
Rentă de hârtiă 5%	87.30	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 70	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —	Renta de hârtiă austriacă	81 30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 25	Renta de arg. austr.	82 45
Bonurĭ rurale ungare	105.—	Renta de aurŭ austr.	112 80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Losurile din 1860	136 30
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50	Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50	Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 70	Act. băncei de creditŭ austr.	283 20
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
		Napoleon-d'orĭ	9.95
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61 50
		Londra 10 Livres sterlinge	125 60

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 23 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	95 3/4
» convert. (6%)	89 3/4	90 1/4
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
» „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
» » urban (7%)	103 1/4	103 3/4
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14 1/4
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 6 Septemvre st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vend.	8 68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10—
Lire turcescĭ	»	11.23	»	11.29
Imperialĭ	»	10.21	»	10.27
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.